

ПРЕДИКАТИВНІ ПРИКМЕТНИКИ ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ КОМПЛІМЕНТУ

Дейчаківська О. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології*

Львівський національний університет імені Івана Франка

вул. Університетська, 1, Львів, Україна

orcid.org/0000-0003-2120-2405

deychakivska@gmail.com

Ключові слова: *мовленнєвий акт, експресив, адресант, адресат, комунікативна ситуація.*

У статті розглянуто особливості вираження мовленнєвого акту компліменту за допомогою предикативних прикметників – компонентів структури $V_{cor}+Adj$. Поряд із класифікацією Дж. Серля такий мовленнєвий акт проаналізовано у межах «теорії ввічливості» Брауна і Левінсона та з точки зору розмежування фатичного і щирого компліменту. Виявлено, що структура $V_{cor}+Adj$ (як і дієслово у разі висловлення компліменту) є засобом вираження позитивної оцінки з боку мовця, що включає задоволення, захват, схвалення. Обґрунтовано, що поряд зі здійсненням впливу на емоційний стан, ціннісні уявлення адресата та створення бажаної атмосфери між комунікантами комплімент є досить сильним засобом маніпуляції з метою спонукання слухача до певних вчинків, можливих поступок, відповідних компліментарних дій. З'ясовано, що найчастіше стимулом для компліменту є внутрішній світ адресата, зовнішність, позитивні риси характеру, професійні або високі моральні якості співрозмовника чи близьких йому людей, досягнення, а також власність. Встановлено, що використання компліменту для реалізації перелічених намірів включає як знання інформаційного тезаурусу співрозмовників, так і уявлення про психологічну характеристику людини і специфіку комунікативної взаємодії, яка залежить від особистісних якостей комунікантів. На синтаксичному рівні для підсилення експресивності компліменту поряд із предикативними прикметниками вживаються інтенсифікатори: прислівники, а також речення із вигуками та питальними займенниками. З'ясовано, що у разі висловлення компліменту велике значення має статус слухача і мовця. Комплімент здебільшого висловлює людина вища або рівна за статусом. У такому разі оцінка компліменту є позитивною. Якщо ж комплімент висловив комунікант, нижчий за статусом, реакція може бути неоднозначною. Під час розмежування компліменту від схожих мовленнєвих актів – передусім від похвали – з'ясовано існування спільних сем. Це, з одного боку, ускладнює проведення чіткої межі між такими актами, а з іншого – засвідчує інтерактивний характер компліменту. За позицією в дискурсі конструкція $V_{cor}+Adj$ характеризується як ініціальний акт, оскільки вона відкриває комунікацію і стимулює продовження дискурсу.

PREDICATIVE ADJECTIVES AS A MEANS OF EXPRESSING COMPLIMENT

Deychakivska O. V.

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of English Philology
Ivan Franko National University of Lviv
Universitetska str., 1, Lviv, Ukraine
orcid.org/0000-0003-2120-2405
deychakivska@gmail.com*

Key words: *speech act, expressive, addresser, addressee, communicative situation.*

The article is devoted to the study of predicative adjectives as a means of expressing compliment. Along with J. Searle's classification the speech act of compliment is analyzed in light of Brown and Levinson's politeness theory and from the point of view of drawing the border line between the phatic and sincere compliment. It has been proved that construction Vcop+Adj as well as a verb in case of expressing compliments serves as a means of expressing positive evaluation including satisfaction, adoration or approval. The illocutionary aim of the construction expressing compliment is also to affect the emotional state of the addressee, their inner values and to establish solidarity and communicative equilibrium between the participants of the situation. Compliment is also a strong means of inducing the listener to perform certain actions, make concessions or achieve the desirable complimentary actions. In its pragmatic function compliment's manifestation is most often demonstrated in the positive appraisal of person's appearance, their positive traits of character, professional and moral qualities of the addressees or their relatives, their achievements and also property. The realization of the above-mentioned aims, namely the achievement of the addressee's kind attitude by paying them compliments, depends on the knowledge of the informational thesaurus of the communicants, their psychological characteristics, specific features of the communicative interaction. On the syntactic level to enhance the expressiveness of the compliments predicative adjectives are used with different intensifiers, interjections and interrogative pronouns. In case of complimenting of great importance is also the status of the speaker and the hearer. If the status of the communicants is equal or if the addresser's status is higher than the answer of the listener is positive, polite, with some implicit attempt to smooth exaggeration. Yet the reaction may be quite different if the compliment is paid by the person whose status is lower. While trying to draw a border line between the compliment and other similar speech acts, for example praise, some similar semantic features has been found making the differentiation rather difficult, yet putting emphasis on the more interactional character of the compliment. From the point of view of the position in the discourse the construction Vcop+Adj is the initiative speech act followed by the continuation of discourse.

Постановка проблеми. Комплімент як мовленнєвий акт був і залишається предметом вивчення як українських, так і зарубіжних дослідників [2; 5; 8]. Діахронний розвиток компліменту на матеріалі німецьких літературних творів здійснено в роботі Ю. Микитюк [1]. Водночас у центрі уваги мовознавців перебувають як власне лінгвістичні, так і психолінгвістичні та комунікативні аспекти компліменту. Про те, що аналізований мовленнєвий акт і надалі залишається об'єктом дослідження

засвідчує і багато визначень компліменту з огляду на його різноаспектність.

Дж. Серль і Д. Вандервекен [7] зазначають, що комплімент вживається для того, щоб виразити адресату схвалення з боку адресанта. При цьому задалегідь припускається, що у разі висловлювання компліменту адресату приписується щось «добре» (це можуть бути риси характеру адресата, певні здібності, вміння, якась власність адресата), щось, що позитивно оцінюється

і мовцем, і слухачем. Здебільшого компліменти мають оцінку «добре» для слухача і навіть якщо компліменти стосуються третьої особи, вони можуть бути непрямими компліментами адресатові [5, с. 465–466].

Компліменти виражають позитивну оцінку, що загалом відбувається в щоденних розмовах серед рівних за статусом комунікантів або ж звучить з уст когось, хто є вищим за статусом. Шляхом обміну компліментами створюється атмосфера довіри, коли один із партнерів може бути впевненим в іншому.

Конвенції обміну дають учасникам спілкування схему інтерпретації соціальних позицій, дій та інтенцій. Отже, поведінка партнерів стає прогнозованою і передбачуваною. Це, своєю чергою, дає змогу учасникам взаємно визначати перспективи подальших учинків, уникати невдач, тобто можна говорити про когнітивну функцію, яку виконують компліменти [2, с. 132]. Компліменти використовують для того, щоб розпочинати розмову або ж вирівнювати хід розмови між комунікантами. Найчастіше стимулом для компліменту є внутрішній світ адресата, зовнішність, позитивні риси характеру, професійні або ж високі моральні якості співрозмовника, його досягнення, а також (значно рідше) власність.

Відповідно до класифікації Дж. Серля [6] всі мовленнєві акти позитивної оцінки належать до експресивів.

У теорії П. Браун і С. Левінсона висловлювання компліменту розглядається як «позитивна стратегія ввічливості» [4]. Комплімент, який роблять в інтересах співрозмовника, передбачає його включення в систему цінностей суб'єкта, сприяє розвитку взаємин комунікантів.

Незважаючи на низку визначень компліменту як мовленнєвого акту, досі відсутній аналіз власне засобів, за допомогою яких комплімент знаходить своє мовне вираження. Так само не було зроблено вивчення структур у контексті їхнього функціонування як центральних чи близьких до центральних засобів вираження компліменту (такими можуть виступати предикативні прикметники в моделі $V_{cop}+Adj$). Тобто реверсний спосіб аналізу «від форми до понятійного наповнення» не здійснювався і належним чином не вивчався.

Прагматичний аспект предикативних прикметників також не був предметом спеціального вивчення. Проте проведений структурно-семантичний аналіз структури $V_{cop}+Adj$ засвідчує, що в тих випадках, коли у функції предикатива виступають прикметники оцінки, вся структура виражає експресивні мовленнєві акти.

Мета статті. Метою статті є аналіз прагматичних особливостей предикативних прикметників зі структурою $V_{cop}+Adj$. Актуальність дослідження полягає у використанні функційного підходу до

вивчення мови, характерного для сучасних мовознавчих студій. Аналізована структура найчастіше функціонує для вираження експресивів. Зазвичай це мовленнєві акти вибачення, вдячності, висловлення компліменту. Висока частотність саме цих мовленнєвих актів засвідчує, що нині в центрі уваги перебувають ті мовленнєві дії, які слугують повідомленням про психологічний стан мовця, його вміння висловлювати свої почуття і в такий спосіб впливати на емоційний стан адресата. Окрім дієслів, які виражають ці мовленнєві акти, до засобів вираження належать і предикативні прикметники, прагматичним особливостям яких не приділялося належної уваги.

Матеріал і методи дослідження. Матеріал дослідження одержаний суцільною вибіркою із творів сучасної англійської та американської літератури (загальний обсяг 15 000 с.). Для досягнення мети було використано загальнонауковий метод *опису* для визначення особливостей предикативних прикметників у функції компліменту; метод *інтен-аналізу*, який дає змогу визначити комунікативні наміри мовців під час висловлення компліментів та розкрити прихований зміст імпліцитних мовленнєвих актів; метод *дискурсивного аналізу*, який допоміг визначити вплив позамовних чинників на висловлення компліментів; методом *кількісного підрахунку* виявлено найчастотніші прикметники, які трапляються у функції компліменту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Іntenцією компліменту є вираження емоцій, встановлення солідарності та комунікативної рівноваги. Використання компліменту для реалізації зазначеного наміру передбачає як поінформованість про фоніві знання співрозмовників, так і уявлення про психологічну характеристику людини і специфіку комунікативної взаємодії. Все це свідчить про комплексний характер інтенціонального змісту компліменту [2, с. 145]. Тобто компліменту властива прагматична багатозначність.

Поліінтенційність компліменту. До інтенцій, які експліцитно виражає висловлювання компліменту, належать:

- а) вияв захоплення:
 - *Why are you looking so lovely tonight?*
 - *Because I'm looking forward to dining with you* (Maugham, 1985:165);
- б) визнання і повага:
 - *I'm delighted you're both so intelligent about him* (Fowles, 1980:91);
- в) визнання професійних якостей, досягнень:
 - *He's always so much more aware of what he's doing than you think* (Fowles, 1980:89). У цьому разі йдеться про відомого художника.

г) встановлення солідарності, зокрема шляхом вияву симпатії. У таких випадках, навіть якщо йдеться про третю особу, скажімо, про родича

чи близьку людину, дія компліменту звернена і на слухача. У наведеному діалозі родичі обмінюються схвальними відгуками стосовно свого небожа, тобто роблять комплімент один одному.

– *He’s a thoughtful young man.* Rudolph said.

<...>

– *He’s a beautiful young man.* Gretchen said.

– *Maybe you’re more perceptive than I am,* was all that Rudolph has answered.

– *Or more vulnerable.* She smiled (Shaw, 1970: 152);

г) вказівка на причину, яка спонукає зробити комплімент:

– <...> *But how sympathetic you are today, Arthur! Really Sybil has done you a great deal of good* (Wilde, 2017: 31).

Несподівано доброзичливе ставлення племінника до себе тітка пояснює впливом на нього його нареченої.

д) бажання мовця позитивно вплинути на адресата, підбадьорити його, спонукати продовжувати розпочату справу. Так, намагаючись переконати дружину, що їй слід продовжувати писати оповідання, чоловік робить комплімент щодо вже написаних робіт. Одночасно він намагається не перебільшувати їхніх позитивних сторін, щоб його слова не виглядали як лестощі.

– *I think these are quite good,* Brooks says finally. *They certainly need a little polishing, and I’m not sure of the plausability of either ending <...> but – yes, they’re definitely worth working on,* I’d say (Laurence, 1995: 242).

Особливості мовних засобів вираження компліменту в разі вживання структури Vcop+Adj.

Як і щодо мовленнєвого акту «вдячності» лінгвісти розрізняють фатичний та щирий компліменти. Комплімент вважається фатичним, якщо він наближається до ритуалізованого мовленнєвого висловлювання, яке вживається в стереотипних ситуаціях.

Але коли комплімент виражають за допомогою прикметника, то навряд чи може йтися про етикетний комплімент. Усі квалітативні прикметники (за винятком прикметників на позначення кольору, ваги, розміру, температури, як і за винятком відносних прикметників) мають той чи інший ступінь оцінки, тому може йтися лише про градуйованість, тобто, наскільки емоційними та експресивними є компліменти, виражені прикметниками.

Ті емоції, що їх відчуває мовець, роблячи комплімент слухачеві, підсилюються за допомогою різних інтенсифікаторів.

– *You look nice today.* <...> *I mean extra nice* (Ng, 2017: 50–51).

У цьому висловлюванні юнак хоче підкреслити, що дівчина, яка йому подобається, дуже гарно виглядає на момент, коли їй роблять комплімент.

Ті ж відчуття опановують іншого юнака в момент, коли він висловлює компліменти стосовно зовнішності дівчини, у яку закоханий.

– *It (your hair) looks so shiny...* (Desai, 2006: 126).

– *It (your hair) looks very soft* (Desai, 2006: 126).

– *Why, Denis, she exclaimed, you look perfectly sweet in your white trousers* (Huxley, 1976: 54). Цього разу виглядом юнака захоплена молода жінка. Щирий захват підкреслює вживання питального займенника на початку речення.

– *Oh, how charmingly you get angry, she said. – I wish I had that faculty* (Hemingway, 1981: 27).

В останньому прикладі забарвлене легкою іронією захоплення щодо здатності сердитися підсилюється вживанням вигуку.

У наведених прикладах інтенсифікаторами виступають прислівники – “extra”, “charmingly”. Крім того, часто натрапляємо на інтенсифікатори “so”, “quite”. Цілком закономірно, що на синтаксичному рівні для вираження компліменту використовуються речення із вигуками та питальними займенниками для підсилення експресивності.

У разі висловлення компліменту великого значення набуває статус слухача і мовця. Якщо статус співрозмовників є однаковим, то реакція слухача зазвичай є позитивною, ввічливою, з імпліцитним бажанням зменшити можливе перебільшення.

– *Hulloa, Julia, what’s the matter with you tonight? Gosh, you look swell.* <...> – *Why, you don’t look a day more than twenty-five.*

– *With a son of fifteen it’s no good pretending I’m so terribly young any more. I’m forty and I don’t care who knows it* (Maugham, 1985: 77).

Саме тому, що комплімент висловлює партнер актриси, виконавець головної чоловічої ролі у виставі, де вони разом грають, реакція актриси є цілком позитивною.

Проте реакція є цілком іншою, якщо комплімент висловлює людина, яка за соціальним статусом є нижчою. У наведеній розмові це масажистка акторки. Реакція актриси є поблажливою, сповненою легкої іронії і загалом засвідчує, що такий комплімент не має для неї великої ваги.

– *When you came in just now, like a whirlwind, she (the masseuse) said, I thought you looked twenty years younger, your eyes were shining something wonderful.*

– *Oh, keep that for Mr. Gosselyn, Miss Philips.* <...> *I feel like a two-year-old* (Maugham, 1985: 77)

Ту ж реакцію ми можемо спостерігати і у разі, коли сусідка – дружина фотографа – «наважилася» зробити комплімент подрузі одного з багатіїв, який купив для неї помешкання, де й відбувається вечірка.

– *I like your dress, remarked Mrs. McKee. I think it’s adorable.*

Mrs. Wilson rejected the compliment by raising her eyebrows in disdain.

– *It's just a crazy old thing, she said. I just split it on sometimes when I don't care what I look like.*

– *But it looks wonderful on you, if you know what I mean* (Fitzgerald, 2013: 35).

Злегка піднявши брови, господиня показує цим, що не сприймає сказане як комплімент, та відповідає, що це річ, яку вона одягає, коли в якийсь момент не може вбрати чогось іншого, хоча сукня, безперечно, є гарною та личить їй.

У разі компліментів може йтися і про непрямий комплімент – коли він є частиною або ж поєднується з іншим компліментом. Тобто коли семантичний і прагматичний контент висловлювання не збігаються. Коли йдеться про імпліцитний комплімент, то експліцитно він може бути виражений як докір.

– *< ... > You know how fond Julia is of you, you mustn't be jealous, you know, if she has other friends* (Maugham, 1985: 120).

У розмові з подругою актриси чоловік, докоряючи їй, що вона надто ревниво ставиться до нових друзів його дружини, водночас робить і комплімент стосовно її відданості, яку і він, і його дружина високо цінують.

Негативна семантика предикативних прикметників, що експліцитно виражає докір, насправді є імпліцитним компліментом, а навіть прихованим виявом захоплення.

Ще одним питанням, яке залишається контроверсійним під час вивчення мовленнєвого акту компліменту, є питання про розмежування мовленнєвих актів компліменту та похвали.

Варто зазначити, що багато дослідників, пропонує різні критерії для вирішення цього питання, називають важливими як статус комунікантів (похвалу зазвичай робить співрозмовник, який є вищим за статусом), так і ступінь перебільшення, а також питання гендерних відмінностей. До того ж слід зазначити, що зарубіжні вчені не проводять різниці між компліментом та похвалою, вважаючи будь-яке позитивне висловлювання компліментом.

До характерних рис компліменту відносять його стислість та оказіональність [3].

Коли йдеться про похвалу, то оцінюють заслуги, досягнення, які є результатом зусиль адресата, тобто похвала є близькою до очікуваного результату, натомість комплімент включає ситуативну оцінку [2].

З огляду на названі критерії – перебільшення, існування досягнень, очікуваний результат – закономірно, що приклади з предикативними прикметниками, які виражають похвалу, не є частотними.

– *You've been perfect always* (Maugham, 1985: 167).

Предикативний прикметник виражає короткочасний, а не постійний стан адресата. Крім того, комплімент є інтерактивним мовленнєвим актом, тоді як похвала – твердженням.

Словникові статті демонструють наявність спільних сем у визначенні слів «комплімент» і «похвала».

КОМПЛІМЕНТ

compliment n., a remark that expresses **praise** or **admiration** of sth (OALD);

compliment n., 1. something nice you say to **praise** someone;

2. something that shows you **approve** of someone or respect them (MEDAL).

ПОХВАЛА

praise n., words that show **approval** of or **admiration** for sb or sth (OALD);

praise n., an expression of strong **approval** or **admiration** (MEDAL).

Однак це лише ускладнює розмежування цих мовленнєвих актів. Саме тому до уваги беруться інші критерії.

Висновки. Аналіз компліменту, вираженого моделлю Vcop+Adj, засвідчує його належність до класу експресивів – мовленнєвих актів, що виражають розуміння, співчуття, вибачення і спрямовані на зміну психологічного стану адресата. До необхідних умов успішної реалізації компліменту належить існування спільних фонових знань співрозмовників, психологічна та ситуативна пресупозиція, що полягає в бажанні висловити адресату позитивні емоції. Компліменти зазвичай вживаються між співрозмовниками, які є рівноправними за статусом. В асиметричних ситуаціях комплімент частіше висловлює мовець, який є вищим за статусом. У протилежному разі комплімент може бути відхилений слухачем.

До найчастотніших прикметників, які є мовним вираженням компліменту, належать прикметники “nice”, “kind”, “young”. Поряд із дієсловом-зв'язкою “be” часто натрапляємо на дієслово “look”, коли висловлюється комплімент стосовно зовнішності адресата. Предикативні прикметники вживаються із різноманітними інтенсифікаторами, але, як правило, у простих непоширених реченнях, які можуть входити до складнопідрядних.

За способом вираження розрізняємо прямі й непрямі компліменти. Непрямі компліменти не є високочастотними через необхідність залучення додаткової інформації, яка б допомогла слухачеві зрозуміти імпліцитний зміст. Експліцитно непрямі компліменти часто виражають докір.

Із погляду теорії ввічливості комплімент вважається мовленнєвим актом, що «зберігає обличчя мовця». Мовець, який щиро висловлює своє схвалення, почуття симпатії до адресата, у такий спосіб включає себе в його систему цінностей.

Диференціація мовленнєвих актів похвали, компліменту та лестощів, які виражаються за допомогою предикативних прикметників, може слугувати предметом подальших досліджень.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

OALD – Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary. Oxford University Press. 2011.

MEDAL – Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. Macmillan. 2011.

ЛІТЕРАТУРА

1. Микитюк Ю.В. Комплімент як мовленнєвий акт (на матеріалі німецькомовних драматичних творів XVII–XX ст.) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02. 04. Львів. 2017. 21 с.
2. Трофимова Н.А. Экспрессивные речевые акты. Семантический, прагматический, грамматический анализ : монография. Санкт-Петербург : Изд-во ВВМ, 2008. 376 с.
3. Beetz M. Komplimentierverhalten im Barock. Aspekte linguistischer Pragmatik an einem literarhistorischen gegenstandsbereich. *Pragmatik. Theorie und Praxis: Amsterdamer Beitrager zur neueren Germanistik*. Amsterdam : Rodopi, 1981. S. 135–181
4. Brown P., Levinson S. Politeness: Some Universals in Language Usage. Cambridge : Cambridge University Press, 1978. 347 p.
5. Holmes J. Compliments and Compliment Responses in New Zealand English. *Antropological Linguistics*. Vol. 28 (4). 1986. Pp. 487–508.
6. Searle J. Expression and Meaning. Cambridge : Cambridge University Press. 1979. 187 p.
7. Searle J., Vanderveken D. Foundations of Illocutionary Logic. Cambridge : Cambridge University Press. 1985. 227 p.
8. Wierzbicka A. Cross-cultural Pragmatics: the Semantics of Human Interaction. Berlin. u.a. : de Gruyter, 1991. 502 p.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Desai K. The Inheritance of Loss. New York : Grove/Atlantic. 2006. 357 p.
2. Fitzgerald F. The Great Gatsby. Kyiv : Znannia. 2013. 198 p.
3. Fowles J. The Ebony Tower. Eliduc. The Enigma. Moscow : Progress Publishers. 1980. 246 p.
4. Hemingway E. Fiesta. Moscow : Miezhdunarodnyie Otnoshenija. 1981. 248 p.
5. Huxley A. Crome Yellow. Moscow : Progress Publishers. 1976. 278 p.
6. Laurence M. The Diviners. Toronto : McClelland@Stewart. 1995. 493 p.
7. Maugham S. Theatre. Moscow : Vyssaja Skola. 1985. 223 p.
8. Ng C. Little Fires Everywhere. New York : Penguin Press, 2017. 338 p.
9. Show I. Rich Man, Poor Man. New York : Delacorte Press. 1970. 629 p.
10. Wilde O. Lord Arthur Seville's Crime. Kyiv : Znannia 2017. 222 p.

REFERENCES

1. Mykytiuk, Yu. (2017). Kompliment iak movlennivii akt (na materialii nimetskomovnykh dramatychnykh tvoriv XVIII–XX st.) [Compliment as a speech act (in German drama of the 18th–20th cc.)]. Synopsis diss. Cand of Phil. Sciences: 10.02.04. Ivan Franko University of Lviv. Lviv. 21p. [in Ukrainian].
2. Trofimova, N.A. (2008). Expresivnye rechevye акты. Semanticheskii, pragmaticheskii, grammaticheskii analiz [Expressive speech acts. Semantic, pragmatic, grammar analysis] : monografiya. Sankt-Peterburg: Izd-vo VVM. 376 p.
3. Beetz, M. (1981). Komplimentierverhalten im Barock. Aspekte linguistischer Pragmatik an einem literarhistorischen gegenstandsbereich. *Pragmatik. Theorie und Praxis: Amsterdamer Beitrager zur neueren Germanistik*. Amsterdam : Rodopi, S. 135–181.
4. Brown, P., Levinson, S. (2008). Politeness: Some Universals in Language usage. Cambridge: Cambridge University press, 347 p.
5. Holmes, J. (1986). Compliment and Compliment Responses in New Zealand English. *Antropological linguistics*. Vol. 28. No. 4. Pp. 487–508.
6. Searle, J. (1979). Expression and meaning. Cambridge: Cambridge University Press. 187 p.
7. Searle, J., Vanderveken, D. (1985). Foundations of Illocutionary Logic. Cambridge: Cambridge University Press. 227 p.
8. Wierzbicka, A. (1991). Cross-cultural Pragmatics: the Semantics of Human Interaction. Berlin u.a.: de Gruyter, 1991. 552 p.

SOURCES

1. Desai K. The Inheritance of Loss. New York: Grove/Atlantic. 2006. 357 p.
2. Fitzgerald F. The Great Gatsby. Kyiv: Znannia. 2013. 198 p.

3. Fowles J. The Ebony Tower. Eliduc. The Enigma. Moscow: Progress Publishers. 1980. 246 p.
4. Hemingway E. Fiesta. Moscow: Miedzhdunarodnyie Otnoshenija. 1981. 248 p.
5. Huxley A. Crome Yellow. Moscow: Progress Publishers. 1976. 278 p.
6. Laurence M. The Diviners. Toronto: McClelland@Stewart. 1995. 493p.
7. Maugham S. Theatre. Moscow: Vyssaja Skola. 1985. 223 p.
8. Ng C. Little Fires Everywhere. New York: Penguin Press, 2017. 338 p.
9. Show I. Rich Man, Poor Man. New York: Delacorte Press. 1970. 629 p.
10. Wilde O. Lord Arthur Seville's Crime. Kyiv: Znannia 2017. 222 p.